Ümumi məlumat	**Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı**	**AZLL 488: Şərq dilləri mühitində Azərbaycan ədəbiyyatı (Universitet tələbi.) 3 kredit**
	Departament	**Dillər və ədəbiyyatlar**
	Proqram (bakalavr, magistr)	**Bakalavr**
	Tədris semestri	**2019, yaz semestri**
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Dos. Elmira Məmmədova-Kekeç
	E-mail:	*mamedovaelmira4@gmail.com*
	Telefon:	**(+99451) 816 76 74**
	Mühazirə otağı/Cədvəl	**203 N**
	Məsləhət saatları	**Şənbə, saat 10.00-12.00**
Prerekvizitlər	**AZLL 105**	
Tədris dili	**Azərbaycan dili**	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	**Seçmə**	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	**Əlavə ədəbiyyat:** 1. Allahverdiyev Qaley. Xətib Təbrizinin "Şərh əl-Həmasə"si. Bakı: Sabah, 1992 2. Cami Əbdürrəhman. Seçilmiş əsərləri, fars dilindən tərc. ed. M. Əlizadə, R. Sultanov, Bakı: Öndər , 2004. 3. Əlizadə Samət. Əski Azərbaycan yazısı. Ali məktəblərin filologiya fakültələrinin tələbələri üçün dərslik. Bakı, 1993 4. Firdovsi Əbülqasim. Şahnamə 2 cilddə / Azərbaycan dilinə tərcüməsi və müqəddimə M. Əlizadənindir // Bakı: Nurlar, 2005 5. http://anl.az/el/c/cami.e_se.pdf 6. http://islamiyyatdotorg.wordpress.com/2011/11/21/turk-tasavvuf-siirinde-elifname/ 7. http://www.qkazimov.gen.az/arxiv/r2.htm 8. http://www.uludil.gen.az/6_fesil_001.html 9. Xəndan Cəfər. Sabir yaradıcılığında sənətkarlıq xüsusiyyətləri. Bakı: Azərnəşr, 1962 10. Kazımov Qəzənfər. Dilimiz-tariximiz.-Bakı, Elm,1998 11. Klassik Azərbaycan ədəbiyyatında işlənən Ərəb və Fars sözləri lüğəti, iki cilddə. (I cild. Bakı, "Şərq-Qərb", 2005, II cild. Bakı, "Şərq-Qərb", 2005) 12. Q.Ş.Kazımov. Dil, tarix və poeziya. 13. Qacar Çingiz. Qədim və Orta əsrlər : Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri. Bakı: "Nicat" nəşriyyatı, 1997 14. Qasımova Aida. 14-16-cı əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı və Quran qissələri (monoqrafiya), Bakı, BDU, 1998,430 səh, təkrar nəşr, 2005 15. Qasımova Aida. Füzuli yaradıcılığında Quran rəvayətləri (monoqrafiya), Bakı, BDU, 1995 16. Quliyev Tərlan. Anadilli əruz vəznli şeirimizin poetik inkişaf yolu;	

	AMEA M.Füzuli ad.Əlyazmalar İnstitutu. Bakı: "Nurlan", 2011 17. Quliyeva Mahirə. Klassik Şərq poetikası və orta əsrlər Azərbaycan poeziyası: filol. e. d-ru. a. dər. al. üçün təq. ed. dis.: 10.01.08, 10.01.03 /M. H. Quliyeva; AMEA, Nizami ad. Ədəbiyyat İnstitutu 18. Mahmudov Malik. Xətib Təbrizinin həyat və yaradıcılığı. Bakı: Elm, 1972 19. Şıxıyeva Səadət. Quruluş dövrü (XIII-XV yüzilliklərin əvvəlləri) türk divan şeirinin özəllikləri. Şərqşünaslıq İnstitutu – 50, Elmi araşdırmaların xüsusi buraxılışı, 2008, 234-254. 20. Şıxıyeva Səadət. «Nəsimi şeirində «əlif-lam» poetik forma və fəlsəfi rəmz kimi», «Ədəbiyyat məcmuəsi", Bakı, 1998, s.173-190. 21. Şükürov Ağayar. İran xalqlarının mifologiyası III kitab – 1995 **İstifadə oluna biləcək digər mənbələr:** 1. www.anl.az.-Milli kitabxana 2. .www.lit.az.-azəridilli ədəbiyyat saytı. 3. www.kitabxana.net- elektron kitabxana. 4. www.elm.az-AMEA portal 5. www.azyb.net.- Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin saytı 6. www.edebiyyatqazeti.com.-"Ədəbiyyat" qəzetinin saytı		
Kursun vebsaytı			
Tədris metodları	**Mühazirə**	**+**	
	Qrup müzakirəsi	**+**	
	Praktiki tapşırıqlar	**+**	
	Praktiki məsələnin təhlili	**-**	
	Digər	**-**	
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı (yazılı)		30
	Praktiki məsələ		-
	Fəallıq	Tələbə semestrin başlanğıcından sonuna qədər bütün dərs boyu ən fəal şəkildə iştirak etməlidir. Gündəlik dərslərə cavab verməklə yanaşı, sual-cavab prosesində və müzakirələrdə fəallıq göstərməlidir.	10

	Tapşırıq və testlər		-
	Kurs işi (Layihə, Referat)	Elmi tədqiqat üsullarına uyğun hazırlanmalı, köçürməyə qətiyyən yol verilməməlidir. Kurs işi tələbənin müstəqil tədqiqatı nəticəsində qələmə alınmalıdır.	10
	Prezentasiya/Qrup müzakirə	Fərdi və ya qrup işi olaraq hazırlanmalı, dizayn və məzmun baxımından mükəmməl olmalıdır. Semest ərzində müxtəlif mövzular üzrə ən az iki prezentasiya təqdim edilməlidir.	5
	Final imtahanı (yazılı)		40
	Digər (davamiyyət)	Tələbə dərsə 10 dəqiqədən artıq gecikmişdirsə,onun dərs otağına daxil olması və dərsə maneçilik törətməsinə icazə verilmir.	5
	Yekun		100
Kursun təsviri	Kursda dünya ədəbiyyatının xüsusi bir sahəsi olan uşaq ədəbiyyatının keçdiyi tarixi inkişaf mərhələləri, ümumdünya kontekstində ayrı-ayrı xalqların şifahi və yazılı ədəbiyyatına aid uşaq ədəbiyyatı nümunələri və bu sahədə öz qələmlərini sınamış məşhur müəlliflər haqqında məlumat veriləcəkdir.		
Kursun məqsədləri	Kursun məqsədi tələbələrə dünya ədəbiyyatı, o cümlədən Azərbaycan ədəbiyyatından uşaq ədəbiyyatı nümunələrini təqdim etmək, bu ədəbi nümunələrinin həm bədii ədəbiyyatda, həm də pedaqoqikada yerini müəyyənləşdirməkdir. Eyni zamanda konkret uşaq ədəbiyyatı nümunələri üzərində iş apararaq, yeniyetmə və gənclərin tərbiyəsində və mənəvi cəhətdən kamilləşməsində rolunu vurğulamaqdır.		
Tədrisin (öyrənmənin)	Kursun sonunda tələbələr dünya uşaq ədəbiyyatının inciləri və görkəmli uşaq yazar və şairlərinin yaradıcılığı ilə tanış olacaq, əsərləri		

nəticələri	ideya, məzmun və forma baxımından təhlil edə biləcək, mənəvi-əxlaqi dəyərlər əxz edəcəklər.
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Fəallığa görə veriləcək bal tələbənin müzakirələrdə iştirakına, mətn təhlilində göstərdiyi fəallığa, semetsr boyu həftəlik dərs proqramına hazırlaşmalarına, yeni və əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa görə veriləcəkdir. Davamiyyətə görə veriləcək bal zamanı tələbənin dərsdə ardıcıl iştirakı və dərsdə özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınacaqdır. Üzürsüz buraxılan hər dərs üçün 1 (bir) bal çıxılacaq. **İmtahan haqqında:** 1. İmtahana hazırlaşarkən dərslərdə götürülmüş qeydləri öyrənməklə yanaşı, dərsin iş planında göstərilmiş ədəbiyyatlara, o cümlədən başqa mənbələrə də müraciət etmək lazımdır. 2. İstifadə ediləcək ədəbiyyatın bir qismi tərəfimizdən təmin ediləcəkdir. 3. Aralıq və Final imtahanlarının hər ikisində suallar test və ya klassik ola bilər. **Cəzalandırma forması:** Dərsə gecikənlər və dərsi pozmağa təşəbbüs edənlər dərsə buraxılmırlar.

Cədvəl (dəyişdirilə bilər)			
Həftə	**Tarix (planlaşdırılmış)**	**Fənnin mövzuları**	**Dərslik/Tapşırıqlar**
1.	**16.02.2019 16.02.2019**	VII-XII əsrlər ərəbdilli Azərbaycan ədibləri və mühitləri haqqında ümumi məlumat.	Malik Mahmudov. Ərəbcə yazmış azərbaycanlı şair və ədiblər (VII-XII əsrlər). Bakı, “Şərq-Qərb”, 2006, s. 28-35
2.	**23.02. 2019 23.02. 2019**	Məvali şairlər-ərəbcə ilk şeir yazan azərbaycanlılar.	Malik Mahmudov. Ərəbcə yazmış azərbaycanlı şair və ədiblər (VII-XII əsrlər). Bakı, “Şərq-Qərb”, 2006, s. 35- 36
3.	**02.03. 2019 02.03. 2019**	Quran qissələri və Azərbaycan ədəbiyyatı	Aida Qasımova. 14-16-cı əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı və Quran qissələri (monoqrafiya), Bakı, BDU, 1998,430 səh, təkrar nəşr, 2005
4.	**09.03. 2019 09.03.2019**	Qisseyi-ənbiya və Azərbaycan ədəbiyyatı	Qasımova Aida. Füzuli yaradıcılığında Quran rəvayətləri (monoqrafiya), Bakı, BDU, 1995 Mirzəyev, Ataəmi. Füzulinin

			"Hədiqətüs-süəda" əsəri şəhidlik abidəsi kimi// Hikmət. - 2008. - N 13. - S. 31-38
5.	**16.03. 2019** **16.03. 2019**	Fars poeziyası və Azərbaycan ədəbiyyatı. Ə. Firdovsi, S.Şirazi, H.Şirazi, Ə. Caminin Azərbaycan ədəbiyyatındakı izləri	Şıxıyeva Səadət. «Hafiz və Nəsimi», «Böyük Iran şairi Hafiz Şirazi» (14 noyabr 2001-ci ildə keçirilmiş beynəlxalq elmi-ədəbi konfransın materialları), Bakı, 2002, s.197-131. Şıxıyeva Səadət. «Nəsiminin sələfləri ilə «mübahisə»ləri (Hafiz və Nəsimi) (V), «Elmi araşdırmalar», 2003, №1-2, s. 39-50. Şıxıyeva Səadət. «Sədi və Nəsimi: aşiqanə ruhdan ilhamlanan arifanə təxəyyül», «Böyük Iran şairi Sədi Şirazi» (9 oktyabr, 2002-ci ildə keçirilmiş beynəlxalq elmi-ədəbi konfransın materialları), Bakı, 2003, s.128-145. Şıxıyeva Səadət. «Salman Savəcinin bir beyti və ona yazılmış üç nəzirə qəzəl», «Tədqiqlər» (görkəmli türkoloq, şərqşünas, dil tarixçisi, tərcüməçi, filologiya elmləri doktoru, proyessor V.I.Aslanovun 75 illiyinə həsr olunmuş konfransın materialları), Bakı, 2003, s.302-305.

			Şıxıyeva Səadət. «Salman Savəci və türk ədəbi mühiti», «Şərq filologiyası məsələləri», Bakı, 2005, s. 280-331. *Azərbaycanda Cami* : (Əlyazmalar əsasında) / C. *Nağıyev*
6.	**23.03. 2019** **23. 03.2019**	Bayram	
7.	**30. 03.2019** **30.03. 2019**	İran mifologiyası və Azərbaycan ədəbiyyatında əksi (Ab, Ahura Mazda, Asuman, Atəşkədə, Camasp, Cami-Cəm, Əhrimən, Elburs, Həft, Həftxan, Kavə, Kəyumərs, Mehr, Muğ, Nahid, Piri-Muğan, Simurq, Suruş, Şəbdiz, Yelda)	Şükürov Ağayar. İran xalqlarının mifologiyası III kitab – 1995
8.	**06.04. 2019** **06.04. 2019**	Şərqin əfsanəvi qəhrəmanları və Azərbaycan ədəbiyyatında bədii əksi (Bijən, Cəmşid, Dəhhak, Dara, Əfrasiyab, Firidun, Xosrov, İskəndər, Keyxosrov, Nəmrud Nuşirəvan, Rüstəm, Siyavuş, Zal)	Şükürov Ağayar. İran xalqlarının mifologiyası III kitab – 1995
8.	**13.04. 2019** **13.04. 2019**	**Aralıq imtahanı** Klassik Azərbaycan ədəbiyyatı və əruz vəzni.	Quliyev Tərlan. Anadilli əruz vəznli şeirimizin poetik inkişaf yolu; AMEA M.Füzuli ad.Əlyazmalar İnstitutu. - Bakı : "Nurlan", 2011
9.	**20.04. 2019** **20.04.2019**	Ərəb və fars dillərinin Azərbaycan ədəbiyyatında izləri (leksik-qrammatik xüsusiyyətlər və izafət tərkibləri)	Əlizadə Samət. Əski Azərbaycan yazısı. Ali məktəblərin filologiya fakültələrinin tələbələri üçün dərslik. Bakı, 1993
10.	**27.04. 2019** **27.04.2019**	Klassik Şərq poetikası və Azərbaycan ədəbiyyatı (Tənasüb, ləffü-nəşr, kinayə, təriz)	Xəndan Cəfər. Sabir yaradıcılığında sənətkarlıq xüsusiyyətləri. Bakı: Azərnəşr, 1962 Quliyeva Mahirə. Klassik Şərq poetikası və orta əsrlər Azərbaycan poeziyası: filol. e. d-ru. a. dər. al. üçün təq. ed. dis.: 10.01.08, 10.01.03 /M. H. Quliyeva; AMEA, Nizami ad. Ədəbiyyat İn-tu Nuşabə Araslı. Nizaminin poetikası..

11.	**04. 05. 2019** **04.05. 2019**	Klassik Şərq poetikası və Azərbaycan ədəbiyyatı (təşbih, istiarə, intaq, təşxis)	Quliyeva Mahirə. Klassik Şərq poetikası və orta əsrlər Azərbaycan poeziyası: filol. e. d-ru. a. dər. al. üçün təq. ed. dis.: 10.01.08, 10.01.03 /M. H. Quliyeva; AMEA, Nizami ad. Ədəbiyyat İn-tu Xəndan Cəfər. Sabir yaradıcılığında sənətkarlıq xüsusiyyətləri. Bakı: Azərnəşr, 1962
12.	**11.05. 2019** **11.05.2019**	Klassik Şərq poetikası və Azərbaycan ədəbiyyatı (mübaliğə, təcahül-arif, hüsnü-təlil, təkrir, cinas, iştikak, səci)	Quliyeva Mahirə. Klassik Şərq poetikası və orta əsrlər Azərbaycan poeziyası: filol. e. d-ru. a. dər. al. üçün təq. ed. dis.: 10.01.08, 10.01.03 /M. H. Quliyeva; AMEA, Nizami ad. Ədəbiyyat İn-tu Xəndan Cəfər. Sabir yaradıcılığında sənətkarlıq xüsusiyyətləri. Bakı: Azərnəşr, 1962
13.	**18.05. 2019** **18.05.2019**	Klassik Şərq poetikası və Azərbaycan ədəbiyyatı (rəddül-acüz aləs-sədr, iqtibas, iradı-məsəl, tazmin, təlmih, təlmi)	Quliyeva Mahirə. Klassik Şərq poetikası və orta əsrlər Azərbaycan poeziyası: filol. e. d-ru. a. dər. al. üçün təq. ed. dis.: 10.01.08, 10.01.03 /M. H. Quliyeva; AMEA, Nizami ad. Ədəbiyyat İn-tu Xəndan Cəfər. Sabir yaradıcılığında sənətkarlıq xüsusiyyətləri. Bakı: Azərnəşr, 1962
14.	**25.05.2019** **25.05. 2019**	Azərbaycan ədəbiyyatında əlifnamələr	Şıxıyeva Səadət. «Nəsimi şeirində «əlif-lam» poetik forma və fəlsəfi rəmz kimi», «Ədəbiyyat məcmuəsi”, Bakı, 1998, s.173-190.
15.	**01.06.2019**	Klassik ədəbiyyatda əbcəd hesabı-tarix bildirmə	Əlizadə Samət. Əski Azərbaycan yazısı. Ali məktəblərin filologiya fakültələrinin tələbələri üçün dərslik. Bakı, 1993
		Final imtahanı	